

Наука гетьманства для нашого кембриджа

Ірина НАГРЕБЕЦЬКА

ЛІДЕРСТВО

**Першу лекцію слухачі новоствореної Вищої школи
державного управління НАДУ слухали
в Митрополичому будинку Софії Київської**

Системні реформи, що мають на меті якісно змінити життя українського суспільства, зачепили і таку важливу сферу, як державний управлінський менеджмент: з нового навчального року в Національній академії державного управління при Президентові України, відповідно до указу глави нашої держави від 12 серпня 2012 року, діють три нові навчально-наукові інститути. Один з них – Вища школа державного управління – започаткований за принципами відомих освітніх закладів світу і готуватиме для держави менеджерів найвищого ґатунку. Як виноградну лозу тут обіцяють плекати майбутніх президентів, прем'єрів, міністрів, керівників великих регіонів, стратегів і тактиків у сфері державного управління. Чи вдасться наставникам цієї школи подолати бар'єри меншовартості й забезпечити європейські стандарти навчання, а їхнім слухачам довести собі і світові, що наша земля й нині народжує гідних гетьманів, покаже час.

Середній вік — 25

Юрій Ковбасюк, президент НАДУ та ідейний натхненник новацій, каже, що потребу створення нових інститутів на базі академії підказав час. Реформи, розпочаті в нашій країні, як повітря, потребують нового мислення, стратегічного бачення шляхів розв'язання гострих проблем, що накопичилися не за одне десятиріччя. А надто нових управлінських кадрів, які зуміють вивільнити потенціал людей, що працюють у великих і малих кабінетах влади, зламують за давню психологію гвинтиків-виконавців, візьмуть на себе ініціативу і відповідальність за якісні перетворення в державі, не схиблять у кризових умовах, а працюватимуть на конкретний результат.

Тому, за його словами, академія також взялася за реформування, виокремивши в загальному навчальному процесі три специфічні напрямки. Перший — підготовка осіб, призначених на політичні посади, керівників органів державної влади та місцевого самоврядування відтепер відбуватиметься в Інституті вищих керівних кадрів. Другий займатиметься селекцією еліти, вишукуючи її з-поміж талановитої молоді, що вже має ґрунтовні знання та дипломи вишів. Третій, Інститут державної служби та місцевого самоврядування, додаватиме знань тим нашим громадянам, які вже працюють у державних установах та місцевих радах.

Певна річ, найбільший інтерес суспільства викликає вже згадана Вища школа державного управління, своєрідний експеримент з метою залучення до управління країною талановитої молоді.

Цього року її слухачами стали 50 молодих людей – лише кожен десятий із претендентів, що брали участь у престижному конкурсі. 31 із них вже має червоні дипломи провідних вишів нашої країни чи зарубіжжя.

Бажання поповнити лави управлінців найвищого ешелону влади виявили програмісти і військові, лікарі та економісти, правники і дипломати, представники інших професій. Усі вони досконало знають одну чи кілька іноземних мов. Середній вік слухачів школи – 25 років, наймолодшому 22, найстаршому 36. Показово, що серед зарахованих на навчання – представники майже всіх областей країни та Кримської автономії.

Талановиту молодь і їх наставників на добрі справи благословляли дзвони Святої Софії.

Колаж Володимира СОБОЛЕВСЬКОГО

Журавлі повертаються

Щиро хочеться, щоб наша талановита українська молодь, на мізки якої полюють нині навчальні заклади близького і далекого зарубіжжя, залишалася вдома, віддавала свій талант, знання і розум своїй країні, отримувала тут хорошу освіту і мала перспективу подальшого зростання. Бо тільки так держава матиме перспективу, надію, майбутнє.

Створення у складі НАДУ Вищої школи державного управління – чи не перша спроба утримати, а то й повернути наші світлі голови додому. Приміром, Ольга Гальченко, випускниця Паризького інституту політичних студій, свій вибір здобути тут другу вищу освіту пояснює потребою закріпити, поглибити і впорядкувати знання та навички, отримані у Франції.

– Я обрала курс «Публічне адміністрування», вивчала його інтернаціональні аспекти за кордоном, оскільки навички такого адміністрування високо цінують у професійному світі, передусім у сфері міжнародних відносин, – пояснює свій вибір Ольга. – Та в сучасному глобальному світі важливо мати різносторонній профіль: як міжнародний, так і конкретніший, національний. Хочу спеціалізуватися на українських реаліях.

А випускник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Дрозд, навпаки, вирішив здобути другу освіту в НАДУ, щоб докладніше вивчити зарубіжний досвід державного управління.

Міжнародна акредитація

На вибір цих талановитих молодих людей та їхніх однокурсників вплинуло й те, що під час навчання у Вищій школі вони спілкуватимуться з успішними українськими управлінцями, вченими, слухатимуть лекції закордонних фахівців (знання англійської – нагальна потреба!), з перших вуст отримуватимуть інформацію від державників-реформаторів.

– Це наша прерогатива – залучати до навчального процесу найдосвідченіших педагогів, учених, практиків, — продовжує свою розповідь Юрій Ковбасюк. – Міжнародне партнерство – це пріоритетна сфера для колективу НАДУ. Зокрема за програмою ЄС «Відкритий уряд» престижний грант на співпрацю з нами виграв лондонський «Метрополітенуніверситет», а вже англійці визначатимуть інших партнерів. У галузі електронного урядування ми співпрацюємо з естонським університетом з міста Тарту. Управління освітою нам допомагатимуть удосконалювати викладачі Цюрихського чи Данського університетів. Маємо програми співпраці з Московським університетом ім. М. Ломоносова, одним з кращих у світі американським університетом Індіани та іншими престижними вишами.

Наша мета – подвійний диплом для випускників академії, її міжнародна акредитація. Водночас це обмін викладачами, програмами, наповнення нашої академічної бібліотеки новими книжками. Раніше ми не могли повною мірою скористатися плодами міжнародної співпраці через незнання студентами іноземних мов.

Теперішні вступники Вищої школи державного управління вже не писатимуть «англійська зі словником», не пектимуть раків, коли гості академії звертатимуться до них мовами міжнародного спілкування, а вільно і гідно розмовлятимуть із закордонними лекторами і викладачами. А отже, коли завтра вони прийдуть у кабінети влади, їм також не знадобляться тлумачі.

До речі, серед цьогорічних слухачів є навіть випускник Гарварда, а також відмінники таких престижних вітчизняних вишів, як Києво-Могилянська та Острозька академії, Харківська юридична академія ім. Ярослава Мудрого та інших.

Два кити влади

Везіння для «першачків» розпочалося вже першого навчального дня вересня. Під золотими банями головного храму українського православ'я – Софії Київської, у Митрополичому будинку лекцію для них прочитав Мирослав Попович, науковець і громадський діяч світового рівня, директор Інституту філософії імені Григорія Сковороди НАН України.

– Державність і культура: це буде змістом вашої роботи на будь-якій управлінській роботі, – розпочав літній сивий академік, і в залі запанувала тиша, яку нечасто можна почути у звичайній студентській аудиторії. І далі, через такі прості на перший погляд речі, як український фольклор, цей Лектор з великої літери відкрив своїм юним слухачам сакральний сенс нашого етносу – пісні, колядки, вишиванки, рушники, всього того, що, виявляється, не просто побутові речі, а український космос, який органічно поєднаний із Всесвітом.

Пан Мирослав логічно і невимушено розбудив в аудиторії потребу вивчати й аналізувати культуру як надійний і несхибний шлях до впорядкування світу, розповів про наші витоки, пояснив триєдність мети будь-якого управління (свобода, справедливість, солідарність), перегорнув найтаємничіші сторінки вітчизняної історії.

Той, хто старанно конспектував цю дивовижну за глибиною лекцію (правду кажучи, не всі із п'ятдесяти слухачів взяли із собою записнички), вочевидь, запам'ятає, що саме брак відповідальності призвів до автократизму, за яким наставав революційний хаос. А війни були результатом конфліктів на релігійному ґрунті. Він запам'ятав, що доба козаччини була буремною, та не безвідповідальною з боку її очільників, на яскравих прикладах довівши, що культура і державність – це осереддя державотворчої ідеї співвідношення «я і суспільство».

І коли вже слухачі заворожено ловили кожне слово Мирослава Васильовича, він мудро підвів їх до висновку: людина, яка бере на себе важку ношу управління іншими, відповідальність за їхнє буття, не повинна боятися подивитися в очі злу. Треба знайти в собі цю сміливість.

– Згадаймо: чому загинув Хома Брут? – насамкінець запитав він у майбутніх державників і пояснив: — Він зробив страшний крок: зазирнув у вічі Злу, а до нього наше сонце і небо безтурботно дивилися углиб синього Дніпра. Усі ми мусимо безстраху дивитися в лице світовому злу, аби зберегти і примножити для нащадків три головні цінності: незалежну державу, демократичне суспільство та добробут спільноти на ймення «народ». А поцінувавши ці речі, ніколи не згоримо у безодні гріховності.

Після цих слів зала вибухнула оплесками, і слухачі першого курсу Вищої школи державного управління обступили академіка Поповича з нестримним бажанням потиснути йому руку.

Можливо, таке відчуття було колись в українських гетьманів Івана Мазепи, Богдана Хмельницького, Петра Дорошенка та інших славних очільників нашої землі, яких наставляли на шлях державності. Адже і їм було 25.